

Dykkere får tannpine

FOTO: YAY IMAGES.

Mange fritidsdykkere opplever tilsynelatende smerte fra tenner og kjever i forbindelse med dykking, skriver det danske Tandlægebladet.

Det er hovedkonklusjonen i en amerikansk pilotstudie hvor et spørreskjema ble distribuert online i sosiale medier for sportsdykkere. 100 personer svarte på spørreskjemaet og 41 prosent av dem hadde hatt odontologiske symptomer under dykking. Barodontalgi var det hyppigst registrert symptomet, men også smerter fra tyggemusklene og kjeveledd forekom relativt ofte. Det beskjedne materialet tillater ikke bombastiske konklusjoner, men forfatterne anser det likevel for fornuftig at sportsdykkerne får tennene undersøkt og behandlet før de våger seg ned i det våte element.

Kilde: Ranna V, Malmstrom H, Yuncker M et al. Prevalence of dental problems in recreational SCUBA divers; a pilot survey. *Br Dent J* 2016; 221: 577–81.

Ny handlingsplan

7. mars lanserte regjeringen en ny handlingsplan for kosthold der de yngste og de eldste er de viktigste målgruppene. Planen gjelder for fireårsperioden 2017–2021.

Mange eldre er underer- og feiler-nært, noe som kan føre til helseplager og sykdom, mens barn får i seg langt mer sukker enn voksne. Mens bare 20 prosent av norske kvinner og menn har høyere inntak av sukker enn anbefalt, har hele 55 prosent av norske niåringer og trettenåringer høyere inntak enn anbefalt, heter det på regjeringens nettsted.

Handlingsplanens mål, innen 2021, er å øke forbruket av grønnsaker, frukt

og bær, grove kornvarer og fisk med 20 prosent, å redusere innholdet av tilsatt sukker i kosten til 11 energiprosent, å redusere innholdet av mettet fett i kosten til 12 energiprosent, å redusere innholdet av salt i kosten fra ti til åtte gram per dag, å halvere andelen 15-åringer som spiser godteri eller drikker bruseller leskedrikk fem ganger i uken eller oftere, å styrke og kvalitetssikre måltids- og ernæringsarbeid i helse- og omsorgstjenesten og å styrke kunnskap om og synliggjøre sammenhenger mellom kosthold og fysisk og psykisk helse. Handlingsplanen inneholder et eget punkt (4.9) om Tannhelsetjenestens bidrag i kostholds- og ernæringsarbeidet.

For dårlige utredninger

Offentlige utredninger danner grunnlag for beslutninger som berører folk flest. En ny rapport viser at for mange utredninger er for dårlige. Mange statlige utredninger er for svake og har hverken utredet problemet, målet eller alternativer godt nok viser en gjennomgang Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har gjort av kvaliteten på nærmere 140 utredninger fra departementene i 2015. Nesten fire av ti utredninger mangler en tydelig beskrivelse av hvilket problem som skal løses, og sju av ti vurderer ikke alternative tiltak og sammenligner fordeler og ulemper ved disse. Et flertall av utredningene har også svake og implisitte målbeskrivelser og er ikke tydelig nok på hva man ønsker å oppnå med tiltakene som foreslås.

Et flertall av rapportene har også svake beskrivelser av mulige konsekvenser av tiltakene, særlig gjelder dette mulige negative virkninger. Nær en tredel av utredningene mangler også viktige prinsipielle vurderinger og avveininger for eksempel knyttet til personvern, likestilling og menneskerettslige forpliktelser.

– Dette er uheldig fordi utredninger er grunnlaget for beslutninger som påvirker folks liv, og som bestemmer hvordan offentlige midler skal brukes. Hvis politikere og beslutningstakere ikke vet hvilket problem som skal løses,

risikerer vi at staten gjennomfører tiltak som virker mot sin hensikt eller sløses bort penger på tiltak som ikke har effekt, sier fungerende direktør i DFØ, Roger Bjerke.

En ny utredningsinstruks som ble innført i mars i fjor, har skjerpet kravene til hva statlige utredninger skal inneholde. Den har blant annet skjerpet kravene til at de berørte skal høres tidlig nok til å sikres reell medvirkning og at det skal legges fram alternative løsninger som politikerne kan velge mellom.

Det finnes imidlertid ingen kontrollinstans som har myndighet til å stanse eller avvise utredninger som ikke oppfyller den nye instruksens krav.

Publiserer mer

FOTO: YAY IMAGES.

Forskere som jobber ved flere ulike universiteter i løpet av sin karriere skriver flere artikler og blir mer sitert, skriver bladet *Forskerfourm*. Det viser en studie av mobilitet blant forskere ved 28 svenske universiteter og høyskoler.

Studien viser at 74,4 prosent av forskerne hadde publisert forskning ved minst to ulike læresteder. Blant disse var det særlig forskerne som hadde hatt korte opphold ved andre institusjoner som publiserte mest. Studien er gjennomført av Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning og forlaget Elsevier.

Færre doktorgrader

Stadig færre avlegger doktorgrader, skriver På høyden. Ikke siden 2011 var det så få som disputerte som i fjor. Etter at antall kandidater som fullførte en doktorgrad nådde toppen i 2013, har antallet sunket gradvis, ifølge Khrono, som viser til tall fra Norsk senter for